

JAARVERSLAG 2010

VAN

**STICHTING
CENTRUM VOOR
ARBEIDSVERHOUDINGEN
OVERHEIDSPERSONEEL**

TE

DEN HAAG

Vastgesteld door de directeur/bestuurder d.d. 26 mei 2011

Goedgekeurd door de Bestuursraad d.d. 9 juni 2011

Inhoudsopgave

	Pagina
BESTUURSVERSLAG	3
JAARREKENING 2010	
1 Balans en winst- en verliesrekening	6
2 Kasstroomoverzicht	8
3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	9
4 Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening	13
OVERIGE GEGEVENS	
Voorgestelde resultaatbestemming	22
Gebeurtenissen na balansdatum	22
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	22
Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen	23

BESTUURSVERSLAG

De directeur van de Stichting CAOP biedt hierbij de jaarrekening aan voor het boekjaar dat geëindigd is op 31 december 2010.

De ambitie van het CAOP is hét centrum te zijn waar men terecht kan en komt als men vragen heeft op het gebied van arbeidszaken in het publieke domein. Of het nu gaat om een visie over specifieke thema's, om advies- en ondersteuningsvragen of over begeleiding en uitvoering van (eigen) onderzoek. Samen met de leerstoelen en andere samenwerkingspartijen biedt het CAOP expertise aan het publieke domein ten behoeve van kennisdeling en kennisuitwisseling, waarbij het minimaal kostendekkend opereren het uitgangspunt is.

Het zijn van een kennis- en dienstencentrum op het gebied van arbeidszaken, dat een toegevoegde waarde heeft voor het publieke domein en tevreden opdrachtgevers realiseert, door:

- *Kennisontwikkeling, kennisveredeling en kennisdeling in de vorm van ontmoetingscentrum en dienstverlening.*
- *Het aanbieden van een breed, klantgericht en professioneel dienstenpakket.*

Om deze ambitie te realiseren zijn voor 2010 de volgende (sub)doelstellingen geformuleerd:

- *Klant- en marktgericht werken:* onderzoeken en monitoren van actuele ontwikkelingen en behoeften in het publieke domein, het vertalen ervan in nieuwe diensten en activiteiten van het kenniscentrum en het monitoren van klanttevredenheid.
- *Professionalisering organisatie:* verdere ontwikkeling van de adviesrol, verdere flexibilisering (van werkprocessen, kantoorruimte), monitoren van de medewerkertevredenheid, verdere efficiency van bedrijfs- en werkprocessen, en (bij)sturen op basis van beschikbare managementinformatie.
- *Gezonde bedrijfsvoering:* kostenefficiënt werken (verminderen overhead, verhogen declarabiliteit, slimme inkoop en uitbesteding), realiseren van een positief exploitatieresultaat t.b.v. de continuïteit en de versterking van het innovatief vermogen.

Het CAOP heeft in 2010 op verschillende manieren invulling gegeven aan het aspect kenniscentrum. In samenwerking met de Ien Dales en Albeda leerstoelen organiseerde het CAOP in 2010 een breed scala aan bijeenkomsten en kenniskringen, onder meer over thema's als medezeggenschap, werken bij de rijksoverheid, de ambtenarenstatus en integriteit. Deze initiatieven zijn door sociale partners als positief ervaren. Daarbij wordt het CAOP in toenemende mate gezien als een platform waar kennis beschikbaar is en waar kennis kan worden uitgewisseld over thema's en ontwikkelingen die het gehele publieke domein aangaan.

Het CAOP als dienstverlener streefde er in 2010 naar de beschikbare kennis vanuit onderzoek, beleid en praktijk om te zetten naar producten en diensten die aansluiten bij de vraag van (potentiële) opdrachtgevers. Kenniscentrum en dienstencentrum gaan daarbij hand in hand: kennis wordt ingezet ten faveure van de dienstverlening aan sociale partners en hun individuele leden, en omgekeerd levert het dienstencentrum kennis en 'best practices' op die binnen het publieke domein weer breed kunnen worden gedeeld. Een voorbeeld is het thema integriteit, met diverse integriteitsinstrumenten die in 2010 zijn doorontwikkeld (Saint, Integriteitskubus, I-inzicht) en

met het instellen van een onderzoeks-/meldpunt Klokkenluidersvoorziening. Het thema medezeggenschap met een volledig aanbod aan medezeggenschapstrainingen, een digitale verkiezingstool en diverse adviesmogelijkheden. En de thema's duurzame inzetbaarheid en diversiteit, waarbij diverse diensten zijn ontwikkeld voor het creëren van bewustwording, het ontwikkelen van beleid en het implementeren van dat beleid over het betreffende thema in de staande organisatie. Uit klantevaluaties die in 2010 zijn gehouden, is gebleken dat opdrachtgevers in toenemende mate onze dienstverlening en ons dienstpakket waarderen.

De gevolgen van de economische crisis waren in 2010 ook voor het CAOP merkbaar. Door taakstellingen besteedden opdrachtgevers minder uit en/of werd nauwlettend gekeken naar prijs-kwaliteit verhoudingen. In de tweede helft van 2010 werden minder grote budgetten beschikbaar gesteld en liepen activiteiten terug. Zo werd eind 2010 bekend dat de grootste opdrachtgever van het CAOP, Stichting Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt (SBO), per 1-1-2012 ophoudt te bestaan.

Onze expertise op arbeidszaken in het publieke domein, ons netwerk van sociale partners en wetenschap, en onze kennis van en zicht op bovensectorale ontwikkelingen maken ons echter uniek en daarmee een potentieel sterke partij om mee samen te werken. Ondanks dat er een lastiger periode is aangebroken, bieden deze bijzondere kwaliteiten ruim voldoende vertrouwen voor de toekomst. Het CAOP dient vanzelfsprekend wel de ambitie een hoogwaardig kennis- en dienstencentrum voor vragen van sociale partners waar te maken. Efficiënt en kostenbewust werken en een goede prijs-kwaliteit verhouding zijn daarbij cruciaal.

Intern zijn ondernemerschap en innovatief vermogen sleutelbegrippen voor de komende periode. Het genereren van nieuwe opdrachten en nieuwe opdrachtgevers is voor de continuïteit van het CAOP van groot belang. In 2010 werden vanuit deze optiek managers en projectleiders getraind in adviesvaardigheden, projectmanagement en acquisitievvaardigheden. Om de organisatie slagvaardig te maken en de talenten van medewerkers zo optimaal mogelijk te benutten, is in februari 2010 een werkbelevingsonderzoek gehouden. Medewerkers en leidinggevenden zijn gedurende het jaar met de uitkomsten aan de slag gegaan. In februari en maart 2011 volgt een follow-up van het werkbelevingsonderzoek.

In financieel opzicht was 2010 een redelijk jaar. Het positieve resultaat na belasting bedroeg k€ 152, nagenoeg gelijk aan het gerealiseerde resultaat over 2009. De netto omzet was met k€ 19.419 ruim k€ 500 hoger dan het voorgaande jaar.

De liquiditeitspositie is een aandachtspunt. Met de bank zijn afspraken gemaakt over (tijdelijke) verruiming van de kredietfaciliteit. Minder investeren, tijdig factureren en niet meer interen op de egaliseringsreserve zijn interne maatregelen die de liquiditeitspositie in 2011 zullen verbeteren.

Financiële kengetallen	31-12-2010	31-12-2009
Solvabiliteit ev/tv	19%	16%
Solvabiliteit ev/vv	23%	19%
Eigen vermogen	2.661	2.509
Vreemd vermogen	11.668	13.152
Totaal vermogen	14.329	15.661
Personeel fte's	208,0	200,0
Netto-omzet per fte	93,4	94,5
Personele kosten per fte	71,3	72,7
Bedrijfsresultaat per fte	2,4	2,7

De toekomst: 2011

De focus en doelstellingen van 2010 zullen in 2011, met hier en daar accentverschuivingen, onverminderd van kracht zijn, namelijk het realiseren van toegevoegde waarde voor het publieke domein en tevreden opdrachtgevers door:

- kennisontwikkeling, kennisveredeling en kennisdeling in de vorm van ontmoetingscentrum én dienstverlening;
- het aanbieden van een breed, klantgericht en professioneel dienstenpakket.

Het jaar 2011 zal voor een belangrijk deel ook in het teken staan van de gevolgen van het beëindigen van het contract met het Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt (SBO) per 1 januari 2012. In de eerste plaats wordt alles in het werk gesteld om het verlies aan omzet te compenseren met nieuwe opdrachten, met name ten behoeve van de opdrachtgevers die tot 1 januari 2012 nog verenigd zijn in het SBO. Uitgaande van het worst-case scenario wordt in 2011 een Sociaal Plan opgesteld.

De uitdaging zal zijn als organisatie voldoende omzet te genereren om te kunnen investeren in onderzoek, kennis en uitwisseling van ervaringen op het gebied van arbeidszaken ten faveure van het publieke domein.

Den Haag, 26 mei 2011,

Mr. N. Ph. Geelkerken
Directeur/bestuurder CAOP

Jaarrekening 2010

1 Balans en winst- en verliesrekening

Balans per 31 december 2010 na voorgestelde resultaatbestemming

	Nr.	31 december 2010		31 december 2009	
		* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1				
Bedrijfsgebouwen en terreinen		7.232		7.357	
Machines en installaties		1.873		2.406	
Andere vaste bedrijfsmiddelen		775		677	
		<u>9.880</u>		<u>10.440</u>	
Financiële vaste activa	2				
Latente belastingvorderingen		159		208	
		<u>159</u>	10.039	<u>208</u>	10.648
Vlottende activa					
Vorderingen	3				
Debiteuren		3.899		3.227	
Vorderingen terzake van pensioenen		75		-	
Overige vorderingen		105		179	
Overlopende activa		211		214	
		<u>4.290</u>		<u>3.620</u>	
Liquide middelen	4				
		<u>-</u>		<u>1.393</u>	
			4.290		5.013
TOTAAL ACTIVA			<u>14.329</u>		<u>15.661</u>
Eigen vermogen	5		2.661		2.509
Voorzieningen	6		57		67
Langlopende schulden	7		4.564		4.908
Kortlopende schulden en overlopende passiva	8				
Schulden aan kredietinstellingen	9	1.224		244	
Crediteuren		697		540	
Belastingen en premies soc. verzekeringen	10	874		960	
Schulden terzake van pensioenen		-		465	
Subsidieregeling Min. van BZK	11	297		1.011	
Overige kortlopende schulden	12	838		1.136	
Overlopende passiva	13	3.117		3.821	
		<u>3.117</u>		<u>3.821</u>	
			7.047		8.177
TOTAAL PASSIVA			<u>14.329</u>		<u>15.661</u>

Winst- en verliesrekening 2010

	Nr.	2010		2009	
		* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Netto-omzet	16				
Omzet	17	21.845		21.713	
Directe projectkosten	18	(2.426)		(2.822)	
			19.419		18.891
Bedrijfskosten					
Personeelskosten	19	14.824		14.538	
Afschrijvingskosten	20	1.160		1.045	
Overige bedrijfskosten	21	2.930		2.768	
			18.914		18.351
Bedrijfsresultaat			505		540
Rentebaten		12		7	
Rentelasten	22	(316)		(329)	
			(304)		(322)
Resultaat voor belastingen			201		218
Belastingen	23		(49)		(60)
Resultaat na belastingen			152		158

2 Kasstroomoverzicht

	2010		2009	
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Saldo liquide middelen per 1 januari		1.393		1.089
Kasstroom uit operationele activiteiten	(1.429)		1.680	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(600)		(1.132)	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	(344)		(244)	
		(2.373)		304
Saldo liquide middelen per 31 december		<u>(980)</u>		<u>1.393</u>
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>				
Resultaat na belastingen	152		158	
Afschrijvingen	1.160		1.045	
		1.312		1.203
Mutatie in voorzieningen		(10)		13
Mutatie latente belastingvorderingen		49		60
<i>Mutaties in werkkapitaal</i>				
• Vorderingen op handelsdebiteuren	(672)		(61)	
• Overige vorderingen	(1)		77	
• Overlopende activa	3		(33)	
• Kortlopende schulden (excl. winstbelasting)	(2.110)		421	
		(2.780)		404
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>(1.429)</u>		<u>1.680</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>				
• Investerings in materiële vaste activa	(600)		(1.132)	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>(600)</u>		<u>(1.132)</u>
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>				
Aflossing leningen	(344)		(244)	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>(344)</u>		<u>(244)</u>

3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel (CAOP) is opgericht 1 januari 1995 en is statutair gevestigd te Den Haag (Lange Voorhout 9-13). De activiteiten van de stichting bestaan uit de ondersteuning van arbeidsmarktfondsen, advies-, bezwaar- en geschillencommissies, overleggen betreffende de arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen, onderneminggraden en leerstoelen.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, zoals van toepassing op middelgrote ondernemingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De cijfers over 2009 zijn geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2010 mogelijk te maken.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financiële verplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt voor reële waarde. Na de eerste opname worden de financiële instrumenten gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. De reële waarde is bepaald als contante waarde van de toekomstige kasstromen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische verkrijgingprijs verminderd met de cumulatieve afschrijving. De lineaire afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische gebruiksduur van de desbetreffende materiële vaste activa, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Op grond wordt niet afgeschreven. De geschatte economische gebruiksduur van bedrijfsgebouwen is 30 jaar, van machines en installaties 5-10 jaar en van andere vaste bedrijfsmiddelen tevens 5-10 jaar. De kosten van groot onderhoud worden per component geactiveerd en afgeschreven.

Financiële vaste activa

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van de actiefpost kunnen worden aangewend. Het bedrag van de uitgestelde belastingvorderingen wordt verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd. De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Duurzame waardevermindering of vervreemding van vaste activa

Activa met een lange levensduur worden beoordeeld op duurzame waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte toekomstige kasstroom, wordt een bedrag voor impairment ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de actuele waarde van het actief. Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd op boekwaarde of lagere actuele waarde, onder aftrek van verkoopkosten.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Vlottende activa en kortlopende schulden

De waardering van de vlottende activa en kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen hetzij de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, hetzij de contante waarde van die uitgaven.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Langlopende schulden

De waardering van de langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Opbrengst- en kostenverantwoording

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het tijdvak waarop zij betrekking hebben. Tenzij anders vermeld, worden kosten genomen op het moment dat zij bekend zijn, terwijl opbrengsten pas worden verantwoord nadat de prestatie daadwerkelijk is geleverd.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten.

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De gehanteerde grondslagen bij het opstellen van het kasstroomoverzicht zijn gelijk aan de grondslagen zoals toegepast bij het opstellen van de balans en de winst- en verliesrekening.

4 Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening

TOELICHTING OP DE BALANS

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Aanschaffingswaarde	8.418	5.556	4.138	18.112
Cumulatieve afschrijving	(1.061)	(3.150)	(3.461)	(7.672)
Boekwaarde per 1 januari 2010	7.357	2.406	677	10.440
Investeringsen	-	271	329	600
Afschrijvingen	(125)	(758)	(231)	(1.114)
Aanschafwaarde desinvesteringen	-	(68)	-	(68)
Cumulatieve afschrijving desinvesteringen	-	22	-	22
Totaal toevoeging/onttrekking	(125)	(533)	98	(560)
Boekwaarde per 31 december 2010	7.232	1.873	775	9.880
Aanschaffingswaarde	8.418	5.759	4.467	18.644
Cumulatieve afschrijving	(1.186)	(3.886)	(3.692)	(8.764)
Boekwaarde per 31 december 2010	7.232	1.873	775	9.880

Ten behoeve van de bankier zijn de bedrijfsgebouwen en terreinen hypothecair bezwaard tot maximaal € 9.000.000 (zie ook: 7. Langlopende schulden).

De investeringen betreffen met name vervanging van hard- en software (machines en installaties) en investeringen in huurdersbelang.

2. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa was als volgt:

	2010	2009
	* € 1.000	* € 1.000
Saldo begin boekjaar	208	268
Mutatie boekjaar:		
- inzake verrekenbare verliezen	(49)	(60)
Saldo eind boekjaar	159	208

Dit betreft latente belastingvorderingen en gaat over de tot waardering gebrachte beschikbare voorwaartse verliescompensatie. Van deze vorderingen is een bedrag ad k€ 50 (2009: k€ 99) naar verwachting verrekenbaar binnen 1 jaar.

3. Vorderingen

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

4. Liquide middelen

Per einde boekjaar was het saldo van de liquide middelen negatief. Tijdelijk overtollige gelden werden in 2010 op een spaarrekening uitgezet. Het saldo op de spaarrekening is direct opeisbaar.

5. Eigen vermogen

De mutaties van 2009 en 2010 in het eigen vermogen zijn in de onderstaande verloopstaat weergegeven:

	* € 1.000
Stand per 31 december 2008	2.351
<i>mutaties 2009</i>	
Resultaat boekjaar	158
Stand per 31 december 2009	2.509
<i>mutaties 2010</i>	
Resultaat boekjaar	152
Stand per 31 december 2010	2.661

6. Voorzieningen

De mutaties in de voorzieningen zijn in de onderstaande verloopstaat weergegeven:

	Voorziening ambtsjubilea * € 1.000	Voorziening leeftijdsbewust personeelsbeleid * € 1.000	Totaal * € 1.000
Stand per 31 december 2009	66	1	67
Mutaties boekjaar:			
Onttrekkingen	(9)	(1)	(10)
Dotatie	-	-	-
Stand per 31 december 2010	57	-	57

Voorziening ambtsjubilea

De voorziening ambtsjubilea heeft betrekking op de verplichting ambtsjubilea uit hoofde van artikel 27 van de CAO voor alle werknemers van het CAOP.

7. Langlopende schulden

Het verloop van de langlopende schulden in het boekjaar was als volgt:

	2010	2009
	* € 1.000	* € 1.000
Stand per 1 januari	5.152	5.396
Aflossingen boekjaar	(345)	(244)
Totale schuld per 31 december	4.807	5.152
Af: kortlopend deel (< 1 jaar)	(244)	(244)
Langlopend per 31 december	<u>4.563</u>	<u>4.908</u>
Schulden looptijd > 5 jaar	<u>4.006</u>	<u>4.144</u>

Medio 2001 heeft het CAOP twee leningen afgesloten ter financiering van de aankoop van de panden Lange Voorhout 13 en Hoge Nieuwstraat 14. De leningen hebben een rentevoet van 5,98% (20 jaar vast).

Het CAOP heeft in 2007 een lening met Loyalis afgesloten in het kader van de financiering van de kosten die verband houden met een wijziging van de sterftetabellen. De lening heeft een looptijd van 5 jaar en kent een rentepercentage van 3,5 %.

8. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan één jaar.

9. Schulden aan kredietinstellingen

De post 'schulden aan kredietinstellingen' betreft het kortlopend deel van de langlopende leningen van k€ 244 (31-12-2009: k€ 244), alsmede de schuld aan de bank in rekening-courant van k€ 980 (31-12-2009: k€1.393 positief). Om tijdelijke tekorten in liquiditeit op te vangen heeft het CAOP enkele jaren geleden een kredietfaciliteit afgesloten voor een bedrag van k€ 2.000. Aan de bank is voor de kredietfaciliteit en de langlopende lening een hypothecaire zekerheid verstrekt van maximaal k€ 9.000.

10. Belastingen en premies sociale verzekeringen

De specificatie van deze post is als volgt:

	2010	2009
	* € 1.000	* € 1.000
Te betalen loonheffing december	533	461
Te betalen sociale lasten december	145	180
Te betalen BTW 4e kwartaal	196	319
	<u>874</u>	<u>960</u>

11. Subsidieregeling Min. van BZK

De post subsidieregeling Min. van BZK betreft de stand van de egalisatiereserve inzake de subsidieregeling CAOP en de subsidieregeling SOR van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit betreft het niet bestede deel van de ontvangen subsidie. De subsidieregelingen bepalen dat de jaarlijkse subsidies aan een maximum zijn verbonden. Jaarlijks wordt eventuele onderuitputting of overschrijding gedoteerd respectievelijk onttrokken aan deze reserve.

De huidige subsidieregeling CAOP loopt tot en met 31 december 2015. Indien de egalisatiereserve van deze subsidieregeling per 31 december 2010 het bedrag van k€ 572 overstijgt, kan de minister besluiten dat het meerdere dient te worden terugbetaald aan het Ministerie. Dezelfde afweging kan worden gemaakt per de datum van 31 december 2015. De omvang van de egalisatiereserve bedroeg per 31 december 2010 k€ 214.

De subsidieregeling SOR loopt tot en met 31 december 2010. Op dat moment dient het eventuele saldo van de egalisatiereserve van deze subsidieregeling te worden terugbetaald aan het Ministerie. De egalisatiereserve van deze regeling bedraagt per einde boekjaar k€ 85.

12. Overige kortlopende schulden

Onder de overige kortlopende schulden zijn onder meer de reservering te betalen vakantiegeld en een reservering voor niet uitbetaalde vakantiedagen opgenomen.

13. Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen. Een voorschot op de subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voor het jaar 2011 (k€ 2.200) resp. 2010 (k€ 2.140) was in december 2010 resp. 2009 ontvangen.

14. Financiële instrumenten

Algemeen

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de onderneming blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 28% geconcentreerd bij de drie grootste opdrachtgevers.

Renterisico

De langlopende leningen kennen een resterende rentevastperiode van 10 jaar. Deze leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. De kortlopende opgenomen leningen betreffen het tijdelijk gebruik van de kredietfaciliteit via de rekening-courant van de bank. Er is daarbij sprake van een variabel rentepercentage over het opgenomen geld gedurende de gehele looptijd. Het CAOP heeft als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Marktwaaarde

De marktwaarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde.

15. Niet in balans opgenomen rechten en verplichtingen

De verplichtingen uit hoofde van bestaande huur- en leaseverplichtingen, met een resterende looptijd variërend van één tot vijf jaar, bedragen voor 2011 k€ 1.351 en voor de periode 2012 tot en met 2015 circa k€ 3.871. Er zijn geen verplichtingen met een looptijd langer dan vijf jaar. In de winst- en verliesrekening 2010 onder de Overige bedrijfskosten is een bedrag voor huur- en leasekosten opgenomen van k€ 1.096.

Ten behoeve van de verhuurder van de bedrijfspanden zijn bankgaranties afgegeven voor in totaal k€ 228.

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

16. Netto-omzet

De netto-omzet is de gerealiseerde omzet verminderd met de directe projectkosten.

	2010	2009
	* € 1.000	* € 1.000
Omzet	21.845	21.713
Directe projectkosten	(2.426)	(2.822)
Netto-omzet	<u>19.419</u>	<u>18.891</u>

17. Omzet

	2010	2009
	* € 1.000	* € 1.000
Subsidieregeling Min. van BZK	2.827	2.619
Overgangssubsidie Min. van BZK	-	203
Arbeidsvoorwaardenvorming	1.771	1.738
Medezeggenschap	1.495	1.299
Advies, Bezwaar & Bemiddeling	1.045	1.280
Integriteit	195	84
Arbeidsmarkt	8.240	7.943
Overige diensten	6.272	6.547
Totaal omzet	<u>21.845</u>	<u>21.713</u>

De omzet is in 2010 met 0,6% (k€ 132) gestegen ten opzichte van 2009.

Subsidieregeling Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

Per 1 januari 2010 heeft BZK een nieuwe 5-jarige subsidieregeling Stichting CAOP vastgesteld met een maximaal subsidiebedrag van k€ 2.200 per jaar (subsidie 2010: k€ 2.140). In deze regeling zijn duidelijke afspraken gemaakt voor wat betreft de omvang van de subsidie en de prestaties die het CAOP daartegenover dient te stellen.

18. Directe projectkosten

De directe projectkosten zijn de kosten van leveringen en diensten door derden, gemaakt voor de uitvoering van de projecten.

	2010	2009
	* € 1.000	* € 1.000
Subsidieregeling Min. van BZK	883	873
Overgangssubsidie Min. van BZK	-	244
Arbeidsvoorwaardenvorming	112	48
Medezeggenschap	308	351
Advies, Bezwaar & Bemiddeling	43	70
Integriteit	110	-
Arbeidsmarkt	315	435
Overige diensten	655	801
Totaal directe projectkosten	<u>2.426</u>	<u>2.822</u>

Om een helder inzicht te krijgen in de netto omzet van de subsidieregeling Min. van BZK zijn de kosten die direct samenhangen met de uitvoering van de werkzaamheden in bovenstaande tabel apart weergegeven.

19. Personeelskosten

Het CAOP heeft in 2010 een personele stijging van het aantal fte's gekend van gemiddeld 200 fte's in 2009 naar gemiddeld 208 fte's in 2010.

Het aantal werknemers in dienst daalde van 238 per 1 januari 2010 tot 229 per 31 december 2010.

Het gemiddeld aantal fte's is als volgt over de diverse afdelingen verdeeld:

	2010	2009
	fte's	fte's
Algemene directie	4	5
Arbeidsvoorwaardenvorming	15	15
Medezeggenschap	14	12
Advies, Bezwaar & Bemiddeling	16	16
Integriteit	7	6
Arbeidsmarkt	67	63
Overige dienstverlening	85	83
Totaal gemiddeld aantal fte's	<u>208</u>	<u>200</u>

De personeelskosten worden als volgt gespecificeerd:

	2010	2009
	* € 1.000	* € 1.000
Salarissen	10.808	10.560
Sociale lasten	1.560	1.425
Pensioenkosten	1.546	1.485
Uitzendkrachten/externen	153	357
Personele exploitatiekosten	757	711
Totaal personeelskosten	<u>14.824</u>	<u>14.538</u>

20. Afschrijvingen

De afschrijvingskosten worden als volgt gespecificeerd:

	2010	2009
	* € 1.000	* € 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	125	125
Machines en installaties	804	706
Andere vaste bedrijfsmiddelen	231	214
Totaal afschrijvingen	<u>1.160</u>	<u>1.045</u>

21. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden als volgt gespecificeerd:

	2010	2009
	* € 1.000	* € 1.000
Kantoorkosten	650	571
Huisvestingskosten	1.530	1.561
Porti-/bezorg-/vervoerskosten	113	154
Kostenvergoeding bestuursraad	32	33
Restauratieve voorzieningen	188	153
Public information	63	57
Overige kosten	354	239
Totaal overige bedrijfskosten	<u>2.930</u>	<u>2.768</u>

De hogere overige kosten betreffen hoofdzakelijk de extra inzet van derden ten behoeve van vervanging bij en begeleiding van de ICT-afdeling.

22. Rentelasten

De rentelasten 2010 betreffen hoofdzakelijk de rentelasten van de langlopende leningen.

23. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

Het gewogen gemiddelde toepasselijke belastingtarief bedraagt 20% (2009: 20%). De belastinglast in de winst-en-verliesrekening over 2010 bedraagt k€ 49 ofwel 20% van het resultaat vóór belastingen (2009: 20%) en betreft de mutatie in de tot waardering gebrachte beschikbare voorwaartse verliescompensatie.

24. Bezoldiging van directeur/bestuurder en bestuursraad

Aan bezoldigingen als bedoeld in artikel 2:383, lid 1, BW, is in het boekjaar ten laste van de stichting gekomen voor de leden van de Bestuursraad en de Audit Commissie een bedrag van k€ 32 (2009: k€ 33).

Op grond van de vrijstelling uit hoofde van artikel 383.1, wordt de bezoldiging van de directeur, enig statutair bestuurder, niet vermeld.

Den Haag, 26 mei 2011

Directeur / Bestuurder CAOP
Mr. N. Ph. Geelkerken

OVERIGE GEGEVENS

Voorgestelde resultaatbestemming

Voorgesteld wordt het resultaat na belasting toe te voegen aan de algemene reserve. Het vorenstaande is verwerkt in de jaarrekening 2010.

Gebeurtenissen na balansdatum

In 2011 heeft het bestuur van het Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt (SBO) besloten de activiteiten per 1 januari 2012 te beëindigen. In de eerste plaats wordt alles in het werk gesteld om het verlies aan omzet (omzet 2010: k€ 3.979) te compenseren met nieuwe opdrachten, met name ten behoeve van de opdrachtgevers die tot 1 januari 2012 nog verenigd zijn in het SBO. Uitgaande van het worst-case scenario wordt in 2011 een Sociaal Plan opgesteld. Dit Sociaal Plan wordt momenteel doorgesproken met de sociale partners en de ondernemingsraad. Over de financiële gevolgen van bovengenoemde beëindiging kan nog geen concrete uitspraak worden gedaan.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Bestuursraad en de directeur/bestuurder van Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport op pagina 6 tot en met 21 opgenomen jaarrekening 2010 van Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel te Den Haag gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2010 en de winst-en-verliesrekening over 2010 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directeur/bestuurder

De directeur/bestuurder van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directeur/bestuurder is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg

van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directeur/bestuurder van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel per 31 december 2010 en van het resultaat over 2010 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Den Haag, 9 juni 2011

KPMG ACCOUNTANTS N.V.

J.A.A.M. Vermeeren RA